

Vaughan Gething AS/MS
Gweinidog yr Economi
Minister for Economy

Dawn Bowden AS/MS
Dirprwy Weinidog y Celfyddydau a Chwaraeon, a'r Prif Chwip
Deputy Minister for Arts and Sport, and Chief Whip

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Delyth Jewell AS
Cadeirydd Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau
Rhyngwladol

20 Hydref 2021

Annwyl Delyth

Sesiwn graffu Gweinidogol: Gweinidog yr Economi a Dirprwy Weinidog y Celfyddydau a Chwaraeon a'r Prif Chwip

Diolch am eich llythyr dyddiedig 23 Medi yn gofyn am ragor o wybodaeth am nifer o faterion a drafodwyd yn ystod ein sesiwn dystiolaeth ddiweddar. Mae'r llythyr hwn yn darparu'r wybodaeth ychwanegol yr ydych wedi'i cheisio o dan yr un is-benawdau perthnasol.

Dosbarthu cyfrifoldebau Gweinidogol

Rydych wedi gofyn am ddsbarthiad cyfrifoldebau o fewn y portffolio. Mae llawer o'r materion sydd o ddiddordeb i'r Pwyllgor yn draws-bortffolio neu'n drawslywodraethol eu natur ac mae angen dull hyblyg o weithredu. Nid oes gan y Prif Weinidog unrhyw gynlluniau i gyhoeddi dadansoddiad manylach o gyfrifoldebau portffolio

Gofynnwyd hefyd gennych sut y bydd ein meysydd portffolio yn cyfrannu at nod lles iaith Gymraeg ffyniannus, ac o gyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae [Strategaeth Cymraeg 2050](#) yn parhau i fod yn faes ffocws ac rydym yn disgwyl i'r Gymraeg gael ei gwreiddio'n drwyadl ym mhopeth a wnawn, gan ddathlu dwyieithrwydd a galluogi pobl Cymru i ddefnyddio'r iaith fel rhan o'u bywydau bob dydd. Bydd canlyniadau Cyfrifiad 2021 yn hysbys yn ystod y tymor hwn o Lywodraeth, a byddwn yn diweddarau cynllun gweithredu Cymraeg 2050 ar gyfer y strategaeth, ond bydd y tair prif thema yn parhau – cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg, cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg, a chreu amodau ffafriol lle gall y Gymraeg ffynnu.

Un enghraifft o hyn yw'r gweithgaredd a gyflwynir drwy Cymru Greadigol sydd hefyd yn cefnogi ein huchelgeisiau ar gyfer y Gymraeg. Mae cefnogaeth i'r diwydiant cyhoeddi drwy Gyngor Llyfrau Cymru yn cynnwys buddsoddi yn yr iaith Gymraeg drwy gyhoeddi grantiau, cyflwyno'r tendr ar gyfer gwasanaeth newyddion digidol y Gymraeg, cyfres dysgwyr, llwyfannau dwyieithog, a'r sianel #lovereading ar blatfform AM. Mae ein darlledwyr

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

gwasanaeth cyhoeddus yn chwarae rhan hanfodol wrth gyfrannu at flaenoriaethau Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg drwy wasanaethu anghenion cynulleidfaoedd Cymraeg a darparu adnoddau addysgol i gefnogi dysgwyr a siaradwyr Cymraeg. Bydd y Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth rydym yn ei ddatblygu gydag S4C yn nodi cyfleoedd i gryfhau ein gwaith partneriaeth yn y maes hwn. Dyma rai enghreifftiau yn unig o sut mae'r portffolio hwn yn cyfrannu at y targed hwn.

Dull strategol o ymdrin â diwylliant

Fel y nodwyd gennym yn sesiwn y Pwyllgor, byddwn yn canolbwyntio am y tymor hwn ar gyflawni ymrwymiadau'r Rhaglen Lywodraethu ar draws y portffolio hwn ac mae hyn yn sail i'n dull strategol o weithio.

Gofynnwyd yn benodol gennych hefyd am y strategaeth Digwyddiadau Mawr. Cafodd *Digwyddiadau Cymru: Strategaeth digwyddiadau mawr i Gymru 2010-2020* ei lansio yn syth ar ôl i Gymru gynnal Cwpan Ryder 2010 yn llwyddiannus. Yn dilyn y llwyddiant wrth gyflawni'r strategaeth honno, rydym bellach yn ystyried amcanion strategol yn y dyfodol. Roeddem wedi gobeithio dechrau hyn yn 2020 ond bu'n rhaid rhoi blaenoriaeth i'r ymateb i'r pandemig.

O ran Twristiaeth, cyhoeddwyd y Cynllun Adfer Twristiaeth ("[Dewch inni Lunio'r Dyfodol](#)") yn gynharach eleni.

Ymrwymiadau'r Rhaglen Lywodraethu

Gofynnwyd inni am ein nodau a'n cynlluniau o dan nifer o'n hymrwymiadau yn y Rhaglen Lywodraethu. Gan ddefnyddio eich trefn o holi, rydym yn cynnig y sylwadau canlynol:

Sicrhau bod hanes a diwylliant ein cymunedau Pobl Dduon, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig yn cael eu cynrychioli'n briodol drwy fuddsoddi ymhellach yn ein sector diwylliannol a'n rhwydwaith amgueddfeydd.

Bydd gwaith yn y maes hwn yn flaenoriaeth ar gyfer tymor cyfan y llywodraeth. Rydym wedi gwneud rhywfaint o gynnydd cychwynol. Er enghraifft, yn gynharach y mis hwn, cytunwyd ar gyllid o £98k i gefnogi'r sector amgueddfeydd lleol yng Nghymru. Bydd yr arian hwn yn sefydlu gwell dealltwriaeth o'r casgliadau a gedwir gan amgueddfeydd ledled y wlad, a'r hanesion ethnig amrywiol y maent yn eu cynnwys ar hyn o bryd. Bydd hefyd yn ein galluogi i nodi'n glir y bylchau mewn cynrychiolaeth, a chefnogi ymgysylltiad ystyrlon â chymunedau amrywiol i ddechrau mynd i'r afael â'r bylchau hyn.

Creu Cronfa Ymchwil a Datblygu'r Diwydiant Creadigol

Rydym wedi cefnogi ymchwil a datblygu yn y diwydiannau creadigol drwy:

- Darparu Cronfa Teledu a Datblygu Digidol Cymru Greadigol;
- Cefnogi ymchwil a datblygu yn y rhaglen Cryfder mewn Lleoedd;
- Gwneud cais i'r BFI am gyllid ar gyfer cynllun pilot arloesol i fapio cynaliadwyedd y diwydiant sgrin

Byddwn yn archwilio opsiynau i gefnogi ymchwil a datblygu ymhellach yn y diwydiannau creadigol yn 2022/23, gan gynnwys yr angen am Gronfa Ymchwil a Datblygu, yng nghydestun gweithgarwch sy'n bodoli eisoes.

Sefydlu gwasanaeth cerddoriaeth

Mae'r ymrwymiad hwn yn cael ei arwain gan yr Adran Addysg ac mae fy swyddogion yn gweithio'n agos gyda nhw.

Buddsoddi yn Theatr Clwyd

Mae swyddogion wrthi'n adolygu'r achos busnes amlinellol terfynol a ddatblygwyd gan Theatr Clwyd a byddant yn gallu diweddarau'r Pwyllgor ar gynnydd yn ddiweddarach yn y flwyddyn ariannol ar ôl i'r Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant gael ei gwblhau.

Sefydlu Amgueddfa Bêl-droed i Gymru

Rydym yn gweithio gyda dylunwyr Amgueddfa Wrecsam i gwblhau'r achos busnes amlinellol a byddwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y cynnydd a wnaed yn ddiweddarach yn y flwyddyn ariannol ar ôl i'r Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant gael ei gwblhau.

Sefydlu Oriol Gelf Gyfoes Genedlaethol

Mae digideiddio'r Casgliad Celf Cenedlaethol, cam cyntaf allweddol tuag at gyflawni'r prosiect hwn, yn mynd rhagddo'n gyflym gyda nifer fawr o eitemau eisoes wedi'u cipio. Yn ystod y pandemig, o ganlyniad i'r gwaith a wnaed i ddigideiddio'r casgliad, roeddem yn gallu cyhoeddi detholiad o gelfyddyd gyfoes, a ddewiswyd gan Staff y GIG i nifer o wahanol leoliadau ysbyty gan gynnwys canolfannau brechu ac mae wedi darparu cymorth gweledol gwerthfawr i annog cleifion sy'n gwella i symud.

Diweddariadau

Nodwn eich cais am ddiweddariadau chwarterol ar gynnydd gydag ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu. Rydym yn hapus i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor yn rheolaidd am gynnydd ond awgrymwn y darperir hyn unwaith y tymor fel bod y ffocws yn parhau ar bwysigrwydd cyflawni'r mentrau hyn, nid adrodd arnynt. Ar y sail hyn, byddwn yn anelu at ddarparu ein diweddariad ffurfiol cyntaf erbyn diwedd Mis Ionawr 2022.

Statws Treftadaeth y Byd UNESCO ac Amgueddfa i Ogledd Cymru

Mae'r Pwyllgor wedi codi sawl pwynt am ein Safle Treftadaeth y Byd diweddaraf a chynlluniau ar gyfer safleoedd treftadaeth y byd eraill yng Nghymru.

Tirwedd Llechi Safle Treftadaeth y Byd Gogledd-orllewin Cymru

Mae'r arysgrif o'r Dirwedd Lechi ar restr Safle Treftadaeth y Byd gan Bwyllgor Treftadaeth y Byd UNESCO yn llwyddiant mawr i dreftadaeth Cymru.

Mae'r Bartneriaeth Llechi sy'n gyfrifol am yr enwebiad bellach wedi ad-drefnu'n strwythur llywodraethu diwygiedig i weithredu'r cynllun rheoli a luniwyd i gyd-fynd â'r enwebiad. Mae hyn yn cynnwys Bwrdd, Grŵp Llywio a grwpiau thematig sy'n canolbwyntio ar gadwraeth, ymgysylltu â'r cyhoedd a datblygu economaidd a fydd yn bwrw ymlaen â'r camau i sicrhau bod Safle Treftadaeth y Byd yn cyflawni'r ymrwymadau a fydd o fudd i gymunedau lleol yn y rhanbarth.

Mae'r camau gweithredu craidd ar gyfer y flwyddyn nesaf yn cynnwys:

- cwblhau dynodiad asedau hanesyddol
- paratoi cynlluniau rheoli unigol ar gyfer pob elfen hanesyddol
- mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol drafft

- cwblhau prosiect ymgysylltu cymunedol LleChi a ariennir gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol.

Mae'r tri Safle treftadaeth y Byd sy'n weddill – Tirwedd Ddiwydiannol Blaenafon, Cestyll a muriau tref Edward I yng Ngwynedd a Thrachont Ddŵr a Chamlas Pontcysyllte eisoes wedi datblygu Cynlluniau Rheoli a strwythurau llywodraethu.

Amgueddfa Gogledd Cymru

Mae Amgueddfa Cymru wedi comisiynu ymgynghorwyr i gynnal astudiaeth ddichonoldeb mewn perthynas ag ailddatblygu Amgueddfa Lechi Cymru yn Llanberis. Mae'r gwaith hwn yn cynnwys archwilio gofynion gofodol, y weledigaeth ar gyfer yr amgueddfa bresennol ac ar gyfer y safle ehangach. Mae Llywodraeth Cymru wedi darparu £0.5m o gyllid i gefnogi'r cam hwn o'r gwaith, y bwriedir ei gwblhau ym mis Ionawr 2022.

Cymru Hanesyddol

Mae partneriaeth Cymru Hanesyddol wedi darparu fforwm defnyddiol ar gyfer edrych ar y cydweithio rhwng y pedwar sefydliad sy'n aelodau ac mae rhai mentrau pwysig wedi'u cychwyn megis:

- y bartneriaeth rhwng yr Amgueddfa Genedlaethol a Cadw yng Nghaer Rufeinig Caerllion
- cynllun gweithredu i ddeall a mynd i'r afael â bylchau mewn sgiliau ar draws y bartneriaeth.

Mae'r pandemig wedi arwain at oedi dealladwy ond mae hefyd wedi rhoi cyfle i fyfyrrio. Daeth yr uwch dimau at ei gilydd yn ddiweddar mewn gweithdy i ystyried sut y gall y bartneriaeth adeiladu ar gyfleoedd a nodwyd a mynd i'r afael â heriau'r presennol a'r dyfodol.

Rydym yn cadarnhau nad oes unrhyw gynlluniau i gyfuno unrhyw un o'r sefydliadau partner yn ystod tymor presennol y Senedd.

Cymru Greadigol

Gofynnodd y Pwyllgor am wybodaeth benodol am wahanol agweddau ar waith Cymru Greadigol. Mae'r rhain fel a ganlyn:

Strategaeth Teledu a Ffilm

Ers lansio Cymru Greadigol ym mis Ionawr 2020, canolbwyntiwyd ar arwain y sector drwy'r pandemig. Mae Cymru Greadigol yn:

- gweithio gyda diwydiant drwy ei grwpiau rhanddeiliaid a Bwrdd Anweithredol Cymru Greadigol i ddatblygu cynllun gweithredu ar gyfer y sector sgrin, i'w gyhoeddi erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.
- ailgynllunio ei gyllid cynhyrchu fel ei fod yn diwallu anghenion y sector yn well ac yn cydfynd ag ymrwymadau newydd y Rhaglen Lywodraethu.

Mae Cymru Greadigol wedi parhau i gefnogi'r sector yn ystod y cyfnod hwn, drwy gyllid cynhyrchu a chynlluniau ariannu datblygu. Ers lansio Cymru Greadigol, mae 33 o brosiectau wedi'u cymeradwyo gyda lefel dyfarniad cysylltiedig o £9.5m. Ymhelaethir ymhellach ar hyn wrth ystyried buddsoddiad pellach gan y sector preifat sy'n dod yn rhan o gytundebau.

Corff Sgiliau Creadigol Cymru

Mae ein Datganiad Ysgrifenedig a gyhoeddwyd ar 16 Medi yn nodi ein dull o gyflwyno'r Corff Sgiliau Creadigol yn fewnol drwy Cymru Greadigol o fewn chwe mis.

Bydd darparu'r Corff Sgiliau Creadigol fel hyn yn adeiladu ar y gwaith sgiliau sydd eisoes yn cael ei gyflawni gan Cymru Greadigol ac yn sicrhau y bydd adnoddau yn y dyfodol yn canolbwyntio ar gefnogi mentrau sgiliau creadigol a doniau yng Nghymru, yn hytrach na chael eu gwario ar gostau sefydlu sefydliad newydd.

Mae rhagor o waith ar y gweill i gytuno ar y trefniadau cyflawni manwl ar gyfer y Corff Sgiliau Creadigol a rhoddir yr wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor maes o law.

Dull strategol o ymdrin â newyddiaduraeth yng Nghymru

Gofynnodd y Pwyllgor rai cwestiynau am ariannu a didueddrwydd newyddiaduraeth newyddion i Gymru:

- Mae Llywodraeth Cymru yn darparu cyllid i sefydliadau'r cyfryngau drwy amrywiaeth o fecanweithiau. Dyfarnwyd cyllid wedi'i dargedu'n benodol at sefydliadau newyddion, drwy'r Gronfa Newyddiaduraeth Gymunedol Annibynnol (ICJF), i gyhoeddiadau sy'n aelodau o'r ICNN (Rhwydwaith Newyddion Cymunedol Annibynnol), sy'n ei gwneud yn ofynnol i gyhoeddiadau gadw at safonau fel y nodir yng Nghod Ymarfer y Golygyddion.
- Lle caiff sefydliadau'r cyfryngau eu cefnogi gan gyllid traws-economi, megis Cronfa Adfer Economaidd Llywodraeth Cymru, disgwylir i sefydliadau gydymffurfio â thelerau ac amodau safonol y grant.
- Mae Cymru Greadigol yn archwilio opsiynau pellach i dargedu arian cyhoeddus i gefnogi cynnydd yn y sylw a roddir i newyddion, ar sail hyd braich, ac wedi neilltuo £100,000 o gyllideb Cymru Greadigol ar gyfer hyn.
- Bydd yr opsiynau hyn yn cael eu datblygu gyda'n partneriaid a byddant yn ystyried sut y gallwn sicrhau bod safonau didueddrwydd yn cael eu bodloni gan sefydliadau sy'n derbyn cyllid.
- Fel rhan o'r gwaith hwn rydym yn sefydlu Gweithgor Newyddiaduraeth Er Budd y Cyhoedd Cymru, gan weithio gydag Undeb Cenedlaethol y Newyddiadurwyr, i ddwyn ynghyd ystod o randdeiliaid o ddiwydiant, undebau, darlledwyr a'r byd academiaidd i ddarparu argymhellion ar faterion sy'n ymwneud â'r sector newyddiaduraeth i gefnogi cynaliadwyedd hirdymor newyddiaduraeth er budd y cyhoedd yng Nghymru.

Chwaraeon a hamdden

Gofynnodd y Pwyllgor hefyd am yr wybodaeth ddiweddaraf am ein cynlluniau ar gyfer Chwaraeon a Hamdden. Mae chwaraeon yn hanfodol bwysig i'n heconomi, ein hiechyd a'n lles ac yn gyffredinol i'n hunaniaeth genedlaethol. Mae un o'n deg amcan llesiant yn cynnwys galluogi'r diwydiant chwaraeon i ffynnu, ac mae'r Rhaglen Lywodraethu yn egluro mai ein hymrwymyiadau penodol ar gyfer chwaraeon yw:

- Hyrwyddo mynediad cyfartal i chwaraeon a chefnogi athletwyr ifanc a thalentog a chlybiau ar lawr gwlad;
- Buddsoddi yn ein cyfleusterau chwaraeon o safon uchel; a
- Buddsoddi mewn cyfleusterau newydd fel caeau 3G.

Drwy Chwaraeon Cymru rydym yn buddsoddi mewn amrywiol fentrau i gyflawni ein nod cyffredin o gymryd mwy o ran mewn chwaraeon a gweithgarwch corfforol. Mae hyn yn cynnwys buddsoddiad cyfalaf sylweddol mewn cyfleusterau modern, hygyrch a deniadol sy'n annog pobl o bob oed a gallu – boed ar lefel gymunedol neu elitaidd – i gymryd rhan mewn chwaraeon a gweithgarwch corfforol.

Gwyddom o ymchwil a wnaed gan ComRes ar ran Chwaraeon Cymru fod angen i ni wneud mwy i ddeall yn well sut i gefnogi grwpiau penodol i fod yn fwy egnïol yn gorfforol a mwynhau manteision chwaraeon. Mae cynyddu cyfleoedd i fod yn gorfforol egnïol yn allweddol i sicrhau bod ein dinasyddion yn iach. Ategir hyn gan ein strategaeth Pwysau Iach: Cymru Iach. Yn ystod y tymor hwn o Lywodraeth byddwn yn gweithio gyda rhanddeiliaid i helpu i greu amgylchedd lle mae'n arferol ac yn hawdd bod yn gorfforol egnïol, gan ganolbwyntio'n arbennig ar gynulleidfaoedd newydd ac amrywiol a chymunedau heb gynrychiolaeth ddigonol.

Llythyrau cylch gwaith ar gyfer cyrff a noddir

Yn olaf, gan droi at lythyrau cylch gwaith ar gyfer ein cyrff a noddir, bydd y rhain yn cynnwys ffocws ar ehangu mynediad a chyfranogiad, ac mae'r prif gyflawniadau yn cyd-fynd â'n blaenoriaethau fel y'u cyhoeddwyd yn y Rhaglen Lywodraethu. Unwaith y bydd y llythyrau cylch gwaith yn cael eu cyhoeddi, bydd cyrff a noddir yn gweithio i adlewyrchu'r prif gyflawniadau yn eu cynlluniau gweithredol. Cytunir ar dargedau gyda swyddogion a bydd cynnydd yn erbyn y prif gyflawniadau yn cael eu monitro fel rhan o gyfarfodydd monitro chwarterol.

Byddem yn hapus i rannu fersiynau terfynol y llythyrau cylch gwaith gyda'r Pwyllgor ar ôl i'r rhain gael eu cyhoeddi.

Gobeithio y bydd yr wybodaeth ychwanegol hon o gymorth i chi.

Yn gywir

The image shows two handwritten signatures in black ink. On the left is the signature of Vaughan Gething, and on the right is the signature of Dawn Bowden. Both signatures are written in a cursive, flowing style.

Vaughan Gething AS/MS
Gweinidog yr Economi

Dawn Bowden AS/MS
Dirprwy Weinidog y Celfyddydau a
Chwaraeon, a'r Prif Chwip